

Överenskommelse vid gemensamma placeringar, vuxna med psykisk funktionsnedsättning

Upprättat mellan Jönköpings läns 13 kommuner och Region Jönköpings län. Överenskommelsen reglerar huvudmännens ansvar före, under och efter placering. 2024-09-13

Inledning och bakgrund

Samverkansöverenskommelser mellan kommun och region tas fram som stöd för att tydliggöra respektive huvudmans ansvar för målgrupper som behöver samplanerade insatser. Därigenom underlättar överenskommelserna skapandet av långsiktiga strukturer för samverkan. Ambitionen är att denna överenskommelse ska underlätta samarbetet mellan kommun och region när behov av gemensamma placeringar utanför det egna hemmet uppstår för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Överenskommelsen förutsätter att samtliga insatser på hemmaplan är uttömda varav individens behov av vård och behandling inte kan tillgodoses.

Utöver denna specifika överenskommelse finns två länsövergripande överenskommelser som reglerar samverkan mellan Region Jönköpings län och kommunerna i länet för personer med psykisk funktionsnedsättning samt för personer med riskbruk, missbruk och beroende som är i behov av samplanerade insatser från båda huvudmännen (5 kap. 8 § SoL och 16 kap. 3 § HSL).

Syfte och mål

Syftet med denna länsövergripande överenskommelse är att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst för att säkra kvalitén och jämlik vård för individer som placeras utanför det egna hemmet. Överenskommelsen gäller individer som är i behov av både psykiatriska hälso- och sjukvårdsinsatser och socialtjänstens insatser före, under och/eller efter placeringen.

Målgrupp

Vuxna personer med:

- allvarliga psykiatriska tillstånd
- allvarliga psykiatriska tillstånd i kombination med skadligt bruk och beroende
- behov av läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO) vid allvarliga tillstånd

Förutsättningen är att individen är i behov av samtida och samordnade insatser från både hälso- och sjukvården och socialtjänsten samt att båda huvudmännens vård- och behandlingsinsatser på hemmaplan är uttömda.

Placering

Ansvarsfördelning

Båda huvudmännen ansvarar för planering, utredning, bedömning och beslut inom sitt kompetensområde.

Före placering

Region Jönköpings län och länets kommuner ska tillsammans arbeta för att minska behovet av placeringar utanför det egna hemmet. För att minska behovet av placeringar ska samarbetet mellan huvudmännen, individen och eventuellt närstående inledas så tidigt som möjligt när samordnade insatser behövs. Finns det behov av samordning av insatser ska en SIP genomföras. En gemensam placering kan bli aktuellt först när individanpassade öppenvårdsinsatser har prövats och utvärderats men inte varit tillräckliga för att tillgodose individens behov av vård och behandling.

Samordning av insatser

Inför placering genomförs SIP som klargör huvudmännens och individens ansvar under planerad placering. Vidare ska syfte och mål med placeringen framgå samt hur och när placeringen ska följas upp. Båda huvudmännen upprättar därefter var för sig en vårdplan tillsammans med individen och med individens samtycke även närstående. Insatserna ska utgå från individens behov. I vårdplanen ska behovet av hälso- och sjukvård respektive insatser från socialtjänsten specificeras utifrån insatserna i SIP. Planeringen inför utskrivning initieras vid placeringsstarten. Beakta om fler aktörer, till exempel arbetsförmedling behöver delta i planeringen. Placeringen ska ses som en del i individens återhämtningsprocess.

Under placering

Uppföljningen av placeringens syfte och mål sker dels av huvudmannen enskilt utifrån upprättad vårdplan samt av båda huvudmännen tillsammans med individen och utföraren via SIP. I samband med uppföljningarna fortsätter planeringen av behov och insatser inför hemgång.

Efter placering

Efter placeringen genomförs SIP för att utvärdera placeringen och planera för fortsatta insatser.

Fördelning av kostnader

- Socialtjänsten ansvarar för, beslutar om och finansierar de insatser från socialtjänsten som individen behöver.
- Socialtjänsten ansvarar för myndighetsbeslutet i samband med placeringen.

- Den psykiatriska hälso- och sjukvården ansvarar för, beslutar om och finansierar de hälso- och sjukvårdsinsatser på specialistnivå som individen behöver.

Insatserna som beskrivs i SIP avgör kostnadsfördelningen mellan huvudmännen. Kostnadsfördelningen kan variera under placeringstiden beroende på individens behov av insatser. Fördelningen av kostnader beslutas i varje enskilt ärende i separat forum och ej under SIP möte och ska vara skriftlig. Det ska framgå vilka parter som har ingått avtal, utförare, placerad individ, tidsram samt kostnadsfördelning (se blankett kostnadsfördelning vid gemensamma placeringar). Ingen part kan i efterhand åberopa kostnadstäckning om inte det klart framgår av den skriftliga kostnadsfördelningen. Om inte utföraren tecknar avtal med och fakturerar båda huvudmännen är huvudregeln att kommunen tecknar avtal med utföraren, i samråd med hälso- och sjukvården. Utföraren fakturerar då kommunen. Kommunen fakturerar sedan Region Jönköpings län enligt kostnadsfördelningen. Om huvudmännen inte kan komma överens om kostnadsfördelningen är det respektive huvudmans ansvar att säkerställa att individen får de insatser som behövs under tiden den fastställs.

Akuta placeringar

Vid akuta placeringar ska kostnadsfördelningen vara klarlagd senast en månad efter placeringen. Kostnaden för akutplaceringen ligger kvar på placerande huvudman till dess att ansvars- och kostnadsfördelning fastställts. Även vid akuta placeringar ska SIP genomföras som klargör huvudmännens och individens ansvar under placeringen. Vidare ska syfte, mål med placeringen framgå samt planering inför hemgång och när placeringen ska följas upp.

Avvikelse i samverkan

Hur eventuella avvikelser från denna överenskommelse hanteras framgår av den länsgemensamma överenskommelsen; Avvikelse i samverkan
Avvikelsehantering i samverkan -Folkhälsa och sjukvård (rjl.se)

Kommunikation och implementering

Respektive huvudman ansvarar för att denna överenskommelse blir känd i den egna organisationen.

Uppföljning och revidering

Överenskommelsen följs upp via ledningssystemet för samverkan i strategigrupp psykiatri/missbruk samtidigt som den övergripande överenskommelsen om samverkan gällande personer med psykisk funktionsnedsättning följs upp. Uppföljning ska ske minst vartannat år.